

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Хрисула Атанас Недялкова
относно дисертационен труд за придобиване на образователна и научна
степен „доктор”

Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1. 2 Педагогика
Научна специалност: Теория на възпитанието и дидактика
Университет: ЮЗУ „Неофит Рилски”
Факултет: Педагогически факултет
Катедра: Предучилищна и начална училищна педагогика
Заглавие на дисертацията: Интерактивни проекции на играта-драматизация върху социално-личностната интелигентност на 5-6-годишните деца
Име на дисертанта: *Изабела Валериева Стаматова*

Данни за дисертацията и автореферата

Дисертацията е посветена на значим и неизследван във визирания контекст проблем от областта на теорията и практиката на предучилищното образование.

Представеният дисертационен труд е структуриран съобразно научните стандарти, които се изискват за такъв вид разработка. Състои се от постановка на проблема, четири глави, заключение, приложения, справка за научните приноси на дисертационния труд, литературни източници.

Общият обем на труда е 254 страници. От тях 247 - текст-изложение, 6 страници литература. Използваната литература съдържа 178 източници, от които 58 на кирилица, 113 на латиница и 7 - електронни траектории. Приложенията са 238 страници, от които - 2 страници - източници на използваните картини.

Представяне и научна преценка на дисертационния труд

В уводната част - постановка на проблема, се открояват актуалността на темата и мотивите за избора ѝ, основен от които е научното намерение на дисертантката да изследва значимостта и възможностите на детската игрова дейност за социално-личностно развитие и конкретно – за развитие и обогатяване на социално-личностната интелигентност на 5-6-годишното дете. Тук са формулирани коректно и ясно обектът, предметът, хипотезата, целта и задачите на изследването.

В първа глава са разгледани и задълбочено анализирани аспектите на социално-личностното развитие на детето от предучилищна възраст, както и теориите за интелигентността. Изведено е понятието социално-личностна интелигентност на детето от предучилищна възраст.

Във втора глава се анализира играта-драматизация като дейност и като фактор за социално-личностна интелигентност. Тук е дефинирано, добре анализирано и аргументирано въведеното в постановка на изследването понятие „интерактивни проекции” в качеството на нов компонент на играта-драматизация – идея, пренесена от образователния театър. Това, според мен, е и най-значимият в теоретичен план елемент на дисертационния труд.

В трета глава са представени опитно-експериментални изследвания на социално-личностната интелигентност на 5-6-годишните деца, теоретичният модел на социално-личностната интелигентност, както и предварителни констатиращи проучвания на нивото на социално-личностна интелигентност на 5-6-годишни деца.

Четвърта глава отразява структурно-функционалния модел на интерактивните проекции на играта-драматизация и социално-личностната интелигентност. Без да се акцентира излишно, са очертани особеностите и прогностичната значимост на използваната технологична система.

Инструментариумът на изследването е прецизно подбран и удовлетворява цялостността на параметрите на изследването. Организационната сложност на изследването (използвани са 17 методики само за изследване на социално-личностната интелигентност) не е самоцелна и осигурява многопластово и задълбочено реализиране на изследователските задачи, за което авторката заслужава адмирации.

Резултатите от изследването водят към защита на тезите на изследването и доказват приложимостта и ефективността на авторския модел на интерактивните проекции на играта-драматизация и социално-личностната интелигентност. Анализът на резултатите от изследването се характеризира със задълбоченост, лична позиция и значими за педагогическата теория и практика изводи. Изводите произтичат от конкретното изследване и открояват оригинални научни постижения.

Авторефератът представя принципно всички по-важни части на дисертационния труд.

Научни приноси

- Най-значим в теоретичен план принос е отделянето, дефинирането и изследването на споменатия допълнителен компонент на играта-драматизация - интерактивни проекции
- На основата на теоретичен анализ е установено съвременното разбиране за интелигентността и е изведено понятието „социално-личностна“ интелигентност
- Разработен е теоретичен модел, разкриващ реализиращите се връзки между компонентите на социалната, емоционалната, интер- и интраперсоналната интелигентност.
- Изведени са основните компоненти на социално-личностната интелигентност – емпатията, социализацията, работата в екип,

общуването и алтруизмът. Идентифицирани са и структурно-съдържателните им характеристики и специфики.

- Определени и изведени са спецификите на интерактивните проекции на играта-драматизация. Представен е схематичен модел на реализиращата се в структурно отношение промяна в играта-драматизация.
- Разработена и апробирана е технологична система за изследване на социално-личностната интелигентност на 5-6-годишните деца, която изследва особеностите на това развитие и възможностите на интерактивните проекции на играта-драматизация за въздействие.
- Установени са възможностите на интерактивните проекции на играта-драматизация за повлияване на социално-личностната интелигентност на 5-6-годишните деца, както и на емпатията, социализацията, работата в екип, общуването и алтруизма.

Заклучение

В заключение, въз основа на доказаните научни приноси и оригинални постижения, давам **положителна** оценка на дисертационния труд на *Изабела Валериева Стаматова* и предлагам на уважаемото научно жури да ѝ присъди образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.2 Педагогика, научна специалност: Теория на възпитанието и дидактика.

17.05.2014 г.
гр. Бургас

доц. д-р Хрисула Недялкова

